

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра психології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
проф. **Юрій ОСТАПЕЦЬ**
« _____ » 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С 4
Освітня програма	Психологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Загальна психологія**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини** спеціальності **С4 Психологія освітньої програми Психологія.**

Розробники: Едуард СОЛОМКА кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології факультету суспільних наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри психології
протокол № 15 від «30» червня 2025 р.

Завідувач кафедри проф. Уляна МИХАЙЛИШИН

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук
протокол № 10 від «30» червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Олена ПОПАДИЧ

Гарант освітньої програми проф. Вікторія СИНИШИНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 18	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 540	1	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 7,4/8,9 аудиторних – 268 самостійної роботи студента – 272	1-2	
	Лекції:	
	136	
	Практичні (семінарські):	
	132	
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	272	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» - розкрити закономірності функціонування та проявів психіки людини, особистості, сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту

СК10. Здатність дотримуватись норм професійної етики

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 7. Основи біології та генетики людини

ОК 15. Вступ до спеціальності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Психологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	ПР1

Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	ПР2
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР10

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Загальна психологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати предмет та завдання, основні напрями психології, характеристику психічних процесів станів та властивостей особистості. Розуміти особливості використання методів у загальній психології.	ПР1
Розуміти психологічні особливості функціонування особистості у діяльності та спілкуванні, особливості прояву психічних процесів станів та властивостей.	ПР2
Вміти логічно, доступно формулювати думку, компетентно дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПР 10

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, доповіді, реферат, презентація.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усна (практичні заняття: підготовка доповідей, рефератів, презентацій з подальшим захистом та відповідей на проблемні питання на практичних заняттях).

Форма модульного контролю: письмова (модульна контрольна робота у вигляді відповідей на питання різного рівня складності).

Форма підсумкового семестрового контролю: усна (екзамен).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота																Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	Т16	50
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	

Т1, Т2 ... – теми

Поточне оцінювання та самостійна робота											Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	50
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	

Т1, Т2 ... – теми

Поточне оцінювання та самостійна робота						Сума
Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	Т16	50

5	3	3	3	3	3	3	

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Сума
T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24
3	3	3	3	3	3	3	4
T 25	T 26	T 27	T 28	T 29			
3	3	3	3	3			
							50

T18, T19 ... – теми

Поточне оцінювання та самостійна робота							Сума
T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	
3	3	3	3	3	3	3	
							50

T18, T19 ... – теми

Поточне оцінювання та самостійна робота						Сума
T 24	T 25	T 26	T 27	T 28	T 29	
4	3	3	3	3	3	
						50

T18, T19 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	33	30	33	30
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Разом		50		50
МКР		50		50
Сума		100		100

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)

Практичні заняття	20	30	13	30
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Разом		50		50
МКР		50		50
Сума		100		100

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	18	30	15	30
Презентація	1	10	1	10
Реферат	1	10	1	10
Разом		50		50
МКР		50		50
Сума		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота оцінюється у межах 50 балів.

Модульна контрольна робота складається із трьох рівнів складності. Завдання першого рівня сприяє більш глибокому і осмисленому засвоєнню програмного матеріалу та спрямовані на розвиток навичок вільного оперування психологічними знаннями. Завдання другого рівня покликане оцінити знання з тематичної проблематики, яка надавалася на лекціях і обговорювалася на практичних заняттях. Завдання третього рівня має творчо-аналітичний характер.

В цілому оцінка 41-50 виставляється, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу.

Оцінка 31-40 виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу

Оцінка 21-30 виставляється студенту, який повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог.

Оцінка 11-20 виставляється, коли студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки.

Оцінка 6-10 виставляється, коли студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки.

Оцінка 1-5 виставляється студенту, який виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка 0 виставляється студенту, який має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Бали	Критерії оцінювання

F	Студентом дана неправильна відповідь на запитання. Він ухилився від аргументації, виявив незадовільні знання понятійного апарату, спеціальної літератури або взагалі нічого не відповів. Практично не знає психолого-педагогічної термінології. Володіння навчальним матеріалом на рівні розпізнавання. Не може користуватися підручником, методичними рекомендаціями, іншими дидактичними засобами. Володіє тільки окремими прийомами практичної діяльності, яких недостатньо для формування вмінь.
FX	Має уяву про психолого-педагогічну термінологію. Володіє навчальним матеріалом на фрагментарному рівні. Конспект з предмету носить не систематизований, фрагментарний характер. Не вміє скласти алгоритм відповіді. Не може відповісти на питання чи виконати практичну роботу без грубих помилок на які не звертає уваги.
E	Студентом в цілому дана правильна відповідь на поставлене запитання. Проте він не зміг переконливо аргументувати її, помилився у використанні понятійного апарату, виявив низький рівень знання відповідних літературних першоджерел. Самостійно відтворює головні положення викладені в базовому підручнику чи лекційному матеріалі. Знає основні психолого-педагогічні терміни. Потребує допомоги викладача чи товаришів для відтворення систематизованого навчального матеріалу. При реалізації знань в вирішенні практичних завдань потребує допомоги викладача на всіх етапах роботи. Часто допускає типові помилки які при допомозі здатен виправити. Повністю відсутнє знайомство з інформацією що викладена в додатковій літературі.
D	Повністю відтворює інформацію що викладена в базовому підручнику. Має значні утруднення при необхідності користування додатковою та довідниковою літературою. Епізодичне знайомство з періодичними психолого-педагогічними виданнями. Сформовані уміння може використовувати у стандартних ситуаціях які закладені у навчальні завдання. При виправленні допущених помилок потребує деякої допомоги викладача. Затрудняється при необхідності використовувати знання отриманні при вивченні інших дисциплін.
C	На основі оволодіння матеріалом в обсязі робочої навчальної програми дисципліни, під керівництвом викладача вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про педагогічні явища. Цілком самостійно використовує набуті знання, вміння та навички в стандартних навчальних ситуаціях. Здатен контролювати свою діяльність. При контролі знань досить вільно складає алгоритм відповіді. Швидко знаходить необхідну інформацію в довідниковій літературі. Знайомий з психолого-педагогічними періодичними виданнями поточного року.
B	Вільно володіє матеріалом у відповідності з програмою дисципліни. Знання, вміння та навички може самостійно приміняти у нестандартних ситуаціях навчального характеру. Проявляє інтерес до наукової та науково-популярної літератури з предмету. Самостійно опрацював рекомендовану, додаткову літературу з предмету. В процесі вивчення дисципліни іноді виконував реферати не передбачені робочою програмою дисципліни. Проявляє схильність до аналітико-синтетичної діяльності, здатен висловлювати власну думку що до вивченого матеріалу. Отримані знання використовує при аналізі стану навчально-виховного процесу в університеті.
A	Студентом дана правильна і вичерпна відповідь на поставлене запитання. При цьому виявлено високий рівень володіння понятійним апаратом, знання першоджерел. На основі досконалого знання матеріалу предмету студент набуті знання, вміння та навички використовує при рішенні нестандартних задач. Вільно використовує міжпредметні зв'язки, орієнтується у періодичній та монографічній літературі з предмету. Легко знаходить відповіді на нестандартні, несподівані питання. У складних ситуаціях може провести аналіз на рівні теоретичного осмислення. Виявляє творчі здібності, нахил до самостійної науково-дослідної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі		Оцінка за національною шкалою

види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Предмет та завдання психології.

Поняття психології як науки. Аналіз типів психологічних знань. Визначення об'єкту, предмету та завдань психології.

Тема 2. Історія становлення психології.

Етапи розвитку психології. Розвиток психології в період античності. Загальна характеристика психології в період античності. Психологічні теорії античності. Розвиток психології Середньовіччя та епохи Відродження. Характеристика розвитку психології середньовіччя. Психологічні ідеї епохи Відродження. Розвиток психології нового часу. Розвиток психології в XVIII ст. Розвиток асоціативної психології у XIX столітті. Розвиток психології у XIX – XX століттях.

Тема 3. Школи та напрями психології.

Структуралізм, функціоналізм і гештальтпсихологія. Фройдизм, психоаналіз. Неофройдизм. Трансперсональна психологія. Аналітична психологія. Юнга. Біхевіоризм. Необіхевіоризм. Оперантний біхевіоризм. Когнітивізм і гуманістична психологія. Гуманістична психологія. Психологічні концепції. Концепція Піаже. Концепція Л.С.Виготського: теорія вищих психічних функцій.

Тема 4. Психологія в структурі сучасних наук.

Зв'язок психології з іншими науками. Структура психології. Структура психології як професійної діяльності.

Тема 5. Методологічні принципи психології.

Принцип детермінізму. Принцип відображення. Принцип єдності психіки та діяльності. Принцип системності. Принцип розвитку.

Тема 6. Методи психології.

Поняття методології. Загальнонаукові методи. Методи наукових досліджень у психології. Пізнавальні методи. Спостереження. Експеримент. Бесіда, інтерв'ю. Тестування. Аналіз продуктів діяльності. Біографічний метод. Методи впливу на людину.

Тема 7. Розвиток психіки в філогенезі.

Типи і форми поведінки організмів. Зміна форм поведінки тварин на різних рівнях

розвитку психіки. Стадії розвитку психіки. Виникнення первісної свідомості.

Тема 8. Онтогенетичний розвиток психіки.

Розвиток психіки у онтогенезі. Психічний розвиток на рівні організму. Психічний розвиток на рівні індивіда. Психічний розвиток на рівні особистості.

Тема 9. Мозок та психіка.

Нервова система як основа психіки. Відділи мозку та їх вклад в психічні явища. Основи вищої нервової діяльності як фізіологічна база психічних явищ. Функції психіки.

Тема 10. Свідомість та несвідомі механізми психіки.

Поняття про свідомість. Самосвідомість та «Я-концепція». Взаємозв'язок свідомого та несвідомого. Несвідомі механізми психіки.

Тема 11. Поняття особистості у психології.

Співвідношення понять людина – індивід – індивідуальність – особистість. Проблема визначення особистості. Біологічне і соціальне в особистості. Типологія особистостей О.Ф. Лазурського. Особистість у радянській та українській психології. Структура та фактори формування особистості. Теорії особистості. Особистість у психоаналізі, трансперсональній психології, біхевіоризмі. Особистість у когнітивній та гуманістичній психології. Факторні теорії особистості.

Тема 12. Діяльність та мотивація у психології.

Потреба як джерело активності. Діяльність як форма активності особистості. Загальні властивості діяльності. Будова діяльності. Дія як елемент діяльності. Види та засоби діяльності. Особистість як суб'єкт діяльності. Мотиви та мотивація. Поняття спрямованості особистості. Теорії мотивації. Мотивація та мотивування. Види мотивів. Ієрархія та зміна мотивів. Зовнішня та внутрішня мотивація. Мотивація та особистість.

Тема 13. Спілкування у психології.

Поняття про спілкування. Спілкування та діяльність. Функції та форми спілкування. Структура спілкування. Види спілкування. Засоби спілкування. Ефективність та стилі спілкування.

Тема 14. Мовлення.

Мова та мовлення. Фізіологічні механізми мовної діяльності. Види мовлення.

Тема 15. Психологія міжособистісних стосунків.

Відносини, сосунки та ставлення. Спільність та міжособистісні стосунки. Вплив спільності на індивіда. Рівні розвитку спільності. Класифікація груп в психології. Ознаки колективу. Особистість у малій соціальній групі. Сприйняття та розуміння між людьми. Соціалізація особистості. Поняття соціалізації. Умови та механізми соціалізації. Процес соціалізації.

Тема 16. Психічна норма та відхилення.

Межі психічної нормативності. Рівні психічного розвитку та нормативність. Причини та наслідки ненормативного психічного розвитку.

МОДУЛЬ 2

Тема 17. Увага.

Поняття про увагу. Етапи розвитку уваги. Теорії та фізіологічна основа уваги. Моделі уваги. Властивості уваги. Види та функції уваги. Увага та особистість. Порушення уваги.

Тема 18. Відчуття.

Поняття про відчуття. Фізіологічні основи відчуття. Класифікація відчуттів. Властивості та закономірності відчуттів. Індивідуальні особливості відчуттів.

Тема 19. Сприймання.

Поняття сприйняття. Фізіологічна основа сприймання. Теорії сприймання. Функції сприймання. Властивості сприймання. Види сприймання. Індивідуальні особливості сприймання. Ілюзії сприймання

Тема 20. Пам'ять.

Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Фізіологічна основа пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Індивідуальні особливості пам'яті. Розвиток пам'яті. Аномалії пам'яті.

Тема 21. Мислення.

Загальна характеристика мислення. Теорії мислення. Розвиток мислення в онтогенезі. Види мислення. Властивості мислення. Розумові дії та мисленнєві операції. Форми мислення. Процес мислення та розуміння. Індивідуальні особливості мислення. Етапи рішення мисленнєвих задач. Особливості творчого мислення.

Тема 22. Інтелект.

Поняття про інтелект. Теорії інтелекту. Тестологічний підхід до дослідження інтелекту. Індивідуальні особливості інтелекту.

Тема 23. Уява.

Загальна характеристика та функції уяви. Фізіологічні основи уяви. Види уяви. Процеси уяви. Індивідуальні особливості уяви. Уява та творчість.

Тема 24. Емоції та почуття.

Поняття про емоції та почуття. Функції емоцій. Теорії емоцій. Фізіологічна основа емоцій. Види емоцій. Характеристика емоцій. Емоції очікування й прогнозу. Фрустраційні емоції. Комунікативні емоції. Інтелектуальні емоції. Вищі почуття. Форми прояву почуттів. Вплив емоцій на людину. Емоційні властивості людини. Емоційне реагування. Розуміння емоцій. Властивості емоційних явищ. Роль емоцій у керуванні поведінкою

Тема 25. Психічні стани.

Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів. Особливості психічних станів. Фізіологічні основи та зовнішні прояви психічних станів. Причини виникнення певних психічних станів. Управління психічними станами. Психологічний стрес. Загальна характеристика стресу. Основні теорії стресу.

Тема 26. Воля.

Поняття про волю. Функції волі. Історія розвитку уявлень про волю. Воля як вища психічна функція. Вольова регуляція поведінки. Фази складної вольової дії. Класифікація вольових якостей особистості. Розвиток вольової активності. Вольові якості.

Тема 27. Темперамент.

Поняття про темперамент. Історія розвитку вчення про темперамент. Тип вищої нервової діяльності та темперамент. Характеристика типів темпераменту. Властивості темпераменту. Темперамент та діяльність.

Тема 28. Характер.

Поняття про характер. Риси характеру. Акцентуйовані риси характеру. Природа та вияви характеру. Формування характеру.

Тема 29. Здібності.

Поняття про здібності. Види здібностей. Структура здібностей. Здібності, обдарованість, талант. Розвиток здібностей.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Предмет та завдання психології	16	4	4	-	-	8
Тема 2. Історія становлення психології	16	4	4	-	-	8
Тема 3. Школи та напрями психології	16	4	4	-	-	8
Тема 4. Психологія в структурі сучасних наук	16	4	4	-	-	8
Тема 5. Методологічні принципи психології	16	4	4	-	-	8
Тема 6. Методи психології	16	4	4	-	-	8
Тема 7. Розвиток психіки в філогенезі	16	4	4	-	-	8
Тема 8. Онтогенетичний розвиток психіки	16	4	4	-	-	8
Тема 9. Мозок та психіка	17	4	4	-	-	9
Тема 10. Свідомість та несвідомі механізми психіки	17	4	4	-	-	9
МКР 1	2	2	-	-	-	-
Тема 11. Поняття особистості у психології	17	4	4	-	-	9
Тема 12. Діяльність та мотивація у психології	19	4	6	-	-	9
Тема 13. Спілкування у психології	17	4	4	-	-	9
Тема 14. Мовлення	17	4	4	-	-	9
Тема 15. Психологія міжособистісних стосунків	17	4	4	-	-	9
Тема 16. Психічна норма та відхилення	17	4	4	-	-	9
МКР 2	2	2	-	-	-	-
Разом за модуль	270	68	66	-	-	136
2-й семестр						
Модуль 2						
Тема 17. Увага	23	8	4	-	-	11
Тема 18. Відчуття	19	4	4	-	-	11
Тема 19. Сприймання	19	4	4	-	-	11
Тема 20. Пам'ять	23	4	8	-	-	11
Тема 21. Мислення	27	8	8	-	-	11
Тема 22. Інтелект	19	4	4	-	-	11
Тема 23. Уява	18	4	4	-	-	10

МКР 1	2	2	-	-	-	-
Тема 24. Емоції та почуття	24	6	8	-	-	10
Тема 25. Психічні стани	22	6	6	-	-	10
Тема 26. Воля	18	4	4	-	-	10
Тема 27. Темперамент	18	4	4	-	-	10
Тема 28. Характер	18	4	4	-	-	10
Тема 29. Здібності	18	4	4	-	-	10
МКР 2	2	2	-	-	-	-
Разом за модуль	270	68	66	-	-	136
Разом за семестр	540	136	132	-	-	272

6.3. Теми практичних занять

1	Тема 1. Предмет та завдання психології	4
2	Тема 2. Історія становлення психології	4
3	Тема 3. Школи та напрями психології	4
4	Тема 4. Психологія в структурі сучасних наук	4
5	Тема 5. Методологічні принципи психології	4
6	Тема 6. Методи психології	4
7	Тема 7. Розвиток психіки в філогенезі	4
8	Тема 8. Онтогенетичний розвиток психіки	4
9	Тема 9. Мозок та психіка	4
10	Тема 10. Свідомість та несвідомі механізми психіки	4
11	Тема 11. Поняття особистості у психології	4
12	Тема 12. Діяльність та мотивація у психології	6
13	Тема 13. Спілкування у психології	4
14	Тема 14. Мовлення	4
15	Тема 15. Психологія міжособистісних стосунків	4
16	Тема 16. Психічна норма та відхилення	4
17	Тема 17. Увага	4
18	Тема 18. Відчуття	4
19	Тема 19. Сприймання	4
20	Тема 20. Пам'ять	8
21	Тема 21. Мислення	8
22	Тема 22. Інтелект	4
23	Тема 23. Уява	4
24	Тема 24. Емоції та почуття	8
25	Тема 25. Психічні стани	6
26	Тема 26. Воля	4
27	Тема 27. Темперамент	4
28	Тема 28. Характер	4
29	Тема 29. Здібності	4
Разом		132

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет та завдання психології	8
2	Тема 2. Історія становлення психології	8
3	Тема 3. Школи та напрями психології	8
4	Тема 4. Психологія в структурі сучасних наук	8
5	Тема 5. Методологічні принципи психології	8
6	Тема 6. Методи психології	8
7	Тема 7. Розвиток психіки в філогенезі	8
8	Тема 8. Онтогенетичний розвиток психіки	8
9	Тема 9. Мозок та психіка	9
10	Тема 10. Свідомість та несвідомі механізми психіки	9
11	Тема 11. Поняття особистості у психології	9
12	Тема 12. Діяльність та мотивація у психології	9
13	Тема 13. Сплікування у психології	9
14	Тема 14. Мовлення	9
15	Тема 15. Психологія міжособистісних стосунків	9
16	Тема 16. Психічна норма та відхилення	9
17	Тема 17. Увага	11
18	Тема 18. Відчуття	11
19	Тема 19. Сприймання	11
20	Тема 20. Пам'ять	11
21	Тема 21. Мислення	11
22	Тема 22. Інтелект	11
23	Тема 23. Уява	10
24	Тема 24. Емоції та почуття	10
25	Тема 25. Психічні стани	10
26	Тема 26. Воля	10
27	Тема 27. Темперамент	10
28	Тема 28. Характер	10
29	Тема 29. Здібності	10
	Разом	272

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання: мультимедійне обладнання;

Програмне забезпечення: робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, навчальні посібники; методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи, збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів, засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник / М. Й. Варій. – К.: ЦУЛ, 2007. – 968 с.
2. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник / К. С. Дрозденко. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К.: Центр учбової

літератури, 2016. – 388 с.

4. М'ясоїд П. А. Загальна психологія / П. А. М'ясоїд – К.: Вища шк., 2004. – 487 с.
5. Павелків Р.В. Загальна психологія. Підручник. / Р.В.Павелків. – К.: Кондор, 2009. – 576с.
6. 576с.
7. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. / Савчин М.В. – К.: Академвидав, 2011. – 464 с.
8. Скрипченко О. В. Загальна психологія / О.В. Скрипченко. – К.: Либідь, 2005. – 464 с.
9. Цимбалюк І.М. Загальна психологія / І.М. Цимбалюк, О.Ю. Яницька. –К.: Професіонал, 2004. – 304 с.

Допоміжна

1. Винославська О.В. Психологія / О.В. Винославська – К.: ІНКОС, 2005. – 352 с.
2. Вітенко І.С. Основи психології / І.С. Вітенко, Т.І. Вітенко. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 256 с.
3. Дубравська Д. М. Основи психології: Навчальний посібник / Д. М. Дубравська. – Львів: Світ, 2001. – 296 с.
4. Кириленко Т.С. Психологія: емоційна сфера особистості: Навч. посіб. / Т.С. Кириленко. – К.: Либідь, 2007. – 254 с.
5. Павелків Р.М. Загальна психологія: Підручник / Р.М. Павелків. – К.: Кондор, 2008. – 576 с.
6. Трофімов Ю.Л. Психологія: Підручник / Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; За ред. Ю.Л. Трофімова. – 3-тє вид., стереотип. – К., 2001. – 560 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)